

Τα Υμνογραφικά κείμενα της Μ. Εβδομάδος: Επιμορφωτικό πρόγραμμα εξ αποστάσεως (Άννα Κόλτσιου-Νικήτα, Καθηγήτρια Τμήματος Θεολογίας ΑΠΘ)

[/ Πεμπτούσια](#)

Τα Υμνογραφικά κείμενα της Μεγάλης Εβδομάδος Ένα νέο επιμορφωτικό πρόγραμμα εξ αποστάσεως στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο

Τα υμνογραφικά κείμενα της Ορθοδόξου Εκκλησίας συγκροτούν ένα κειμενικό corpus ανεκτίμητης αξίας. Είναι τα κείμενα που κοσμούν τη λατρευτική ζωή, υπομνηματίζουν θεολογικά τα εόρτια γεγονότα της εκκλησίας, ερμηνεύουν τα περιστατικά της Θείας Οικονομίας, κάνουν προσιτές τις δογματικές αλήθειες, αφουγκράζονται και καταγράφουν το θεολογικό γίνεσθαι, μετουσιώνουν τον βιβλικό και πατερικό λόγο, συγκινούν και τέρπουν τους πιστούς με ποικιλία ρυθμών και πλούσιο μέλος ανάλογα με τη δεινότητα των υμνογράφων και μελωδών τους, συνοδεύοντας με λυρισμό τόσο τις χαρμόσυνες όσο και τις θλιβερές στιγμές. Επιπλέον, διαφυλάττουν επί αιώνες το γλωσσικό θησαυρό της ελληνικής γλώσσας, έτσι όπως τον προσέλαβαν και τον χρησιμοποίησαν οι διάφοροι υμνογράφοι όλων των εποχών.

**ΜΑΡΤΙΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ
2016**

Απευθύνεται σε πτυχιούχους Θεολογίας, Φιλολογίας,
Ανωτάτων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών, εκπαιδευτικούς και
όσους ενδιαφέρονται για τη γλώσσα των λειτουργικών
κειμένων.

Διδάσκουν μέλη Δ.Ε.Π. των Τμημάτων Θεολογίας,
Φιλολογίας και Μουσικών Σπουδών.

Χορηγείται Πιστοποιητικό Επιμόρφωσης.

Αιτήσεις από

16/02/2016 έως 14/03/2016

και μόνον ηλεκτρονικά στη διεύθυνση

http://diaviou.auth.gr/koltsiou_%CE%99%CE%99_e-learning

Πληροφορίες: 2310997112 – 2310996985

εργάσιμες ημέρες 10.00-12.00

euangelos@theo.auth.gr

Αριστοτέλειο
Πανεπιστήμιο
Θεσσαλονίκης

Θεολογική Σχολή
Τμήμα Θεολογίας

**Υμνογραφικά
κείμενα της
Μ. Εβδομάδος:
Γλωσσική
προσέγγιση**

Ο λόγος της υμνογραφίας με την περιεκτικότητα και τη συντομία αλλά και με τη μουσική του επένδυση αποτελεί το βασικότερο μέσο της εκκλησιαστικής λατρείας. Είναι εντυπωσιακό πόσο μιλούν τα κείμενα αυτά στις καρδιές των πιστών, παρά τη δυσκολία που παρουσιάζει σε αρκετά σημεία η γλώσσα τους. Αιώνες τώρα ακόμα και εκείνοι που δεν έμαθαν γράμματα, μέσα από τα ακούσματά τους και μόνο, συχνά τα σιγοψιθυρίζουν από στήθους.

Ιδιαίτερα κατά τη διάρκεια της Μεγάλης Εβδομάδος είναι πολύ συνηθισμένο να βλέπει κανείς ανθρώπους όλων των ηλικιών να κρατούν ένα βιβλίο στο χέρι, και να παρακολουθούν τις ακολουθίες. Ως γνωστόν έχουν εκπονηθεί και κυκλοφορούν πολλές μεταφράσεις για τα κείμενα αυτά, όπως και για τα λοιπά λειτουργικά κείμενα, και αποτελεί κοινή αποδοχή το γεγονός ότι η μετάφραση είναι εξαιρετικά χρήσιμη στην κατανόησή τους. Ωστόσο, κανείς δεν μπορεί να αρνηθεί ότι το πρωτότυπο παραμένει αναντικατάστατο, την ίδια στιγμή που η έλλειψη γλωσσικής παιδείας καθιστά την προσέγγισή του για πολλούς λιγότερο ή περισσότερο δύσκολη.

Στην έλλειψη αυτή επιχειρούν να ανταποκριθούν τα προγράμματα Δια βίου για τη γλώσσα των κειμένων της λατρείας που υλοποιούνται στο πλαίσιο της Δια βίου Μάθησης του ΑΠΘ.

Μετά το πρώτο πρόγραμμα για τη «Γλώσσα των λειτουργικών κειμένων της Ορθόδοξου Εκκλησίας», που σημείωσε υψηλά ποσοστά συμμετοχής, ανταποκρινόμενοι στο αίτημα των επιμορφουμένων για ένα δεύτερο πρόγραμμα, επιχειρούμε να προσεγγίσουμε γλωσσικά τα Υμνογραφικά κείμενα της Μ. Εβδομάδος, κείμενα υψηλής ποιητικής σύνθεσης και τεχνικής, που αποτελούν έργα επώνυμων και ξεχωριστών υμνογράφων και διακρίνονται τόσο για τον εκφραστικό πλούτο όσο και για το βάθος των θεολογικών νοημάτων.

Για την καλύτερη διεπιστημονική προσέγγιση των κειμένων η διδασκαλία γίνεται από καθηγητές των Τμημάτων Θεολογίας, Φιλολογίας και Μουσικών Σπουδών.

Η δομή κάθε διδακτικής ενότητας είναι διμερής. Το πρώτο μέρος αφορά θέματα που αφορούν μεταξύ άλλων τη γλωσσική ταυτότητα, το μέλος, τη θεολογία των υμνογραφικών κειμένων, τους αγιολογικούς σταθμούς, το λειτουργικό τυπικό της Μ. Εβδομάδος. Η διδασκαλία πραγματοποιείται με βιντεοσκοπημένες διαλέξεις και πρωτότυπο διδακτικό υλικό.

Το δεύτερο μέρος αφορά τη γλωσσική ανάλυση των υμνογραφικών κειμένων της Μ. Εβδομάδος. Συνιστά το εκτενέστερο και καινοτόμο στοιχείο του προγράμματος, καθώς η μελέτη και η ανάλυση των κειμένων υλοποιείται μέσω της ηλεκτρονικής εκπαιδευτικής πλατφόρμας διαχείρισης μαθημάτων Moodle. Η κάθε ενότητα είναι δομημένη με τέτοιο τρόπο ώστε να καλύπτει γλωσσικά και μεταφραστικά τον υμνογραφικό κύκλο μιας ημέρας. Ειδικότερα εστιάζει σε επιλεγμένα γραμματικά, συντακτικά, λεξιλογικά και υφολογικά φαινόμενα και επιχειρεί να οδηγήσει τους επιμορφούμενους στην κατανόηση των υμνογραφικών κειμένων και την ανάδειξη της ποιητικής τους μοναδικότητας. Στοχεύει να επισημάνει τα αγιογραφικά δηλούμενα και συνδηλούμενα, την ευρείας έκτασης πρόσληψη και αξιοποίηση του πατερικού λόγου, τις δογματικές πτυχές των κειμένων αυτών. Τέλος, αξιοποιώντας τις υπάρχουσες μεταφραστικές αποδόσεις επιχειρεί την καλλιέργεια της μεταφραστικής κριτικής και την ενίσχυση της γλωσσικής και εκφραστικής ικανότητας των επιμορφουμένων.

Το επιμορφωτικό Πρόγραμμα προσεγγίζει καινοτόμα και διεπιστημονικά τα υμνογραφικά κείμενα της Μ. Εβδομάδος, μέσω μιας σύγχρονης συγκροτημένης διδακτικής μεθοδολογίας με αξιοποίηση των Νέων Τεχνολογιών Πληροφοριών και Επικοινωνίας. Υλοποιείται αποκλειστικά **εξ αποστάσεως**, δηλαδή μπορεί να το παρακολουθήσει ο καθένας από οποιοδήποτε μέρος της Ελλάδος και του εξωτερικού και οποιαδήποτε ώρα επιθυμεί.

Η χρονική διάρκεια του Προγράμματος είναι συνολικά **τρεις μήνες** (τέλη **Μαρτίου**

έως τέλη **Ιουνίου** 2016). Μετά το πέρας της παρακολούθησης χορηγείται Πιστοποιητικό Επιμόρφωσης.

Αιτήσεις για τη συμμετοχή στο πρόγραμμα γίνονται δεκτές από **16/2/2016** έως **14/3/2016** και **μόνον ηλεκτρονικά**. Η προκήρυξη βρίσκεται στη διεύθυνση http://diaviou.auth.gr/koltsiou_%CE%99%CE%99_e-learning

Για περισσότερες πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται στην επιστημονικά υπεύθυνη καθηγήτρια Άννα Κόλτσιου-Νικήτα (akolts@theo.auth.gr).